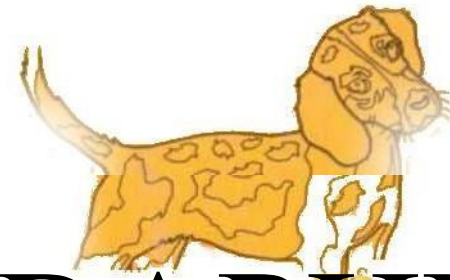

ДИДАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

для розвитку лексико-граматичних категорій у дітей 5-7 років

ТВАРИНИ

ВСТУП

Одним з основних завдань підготовки дітей до навчання в школі є розвиток граматично правильною і зв'язного мовлення, що неможливо без збагачення словникового запасу, а також розвитку логічного мислення, уваги, пам'яті.

Даний дидактичний матеріал із серії, що складається з дванадцяти альбомів, кожен з яких присвячений певній лексичній темі: «Овочі. Фрукти. Ягоди », « Тварини », « Птахи », « Місто. Транспорт» та ін

Альбом складається з чотирьох частин: «Домашні тварини», «Дикі тварини», «Тварини жарких країн», «Тварини Півночі». Кожна з частин містить завдання, спрямовані на:

- Поповнення словникового запасу дітей іменниками, прикметниками, дієсловами та іншими частинами мови;
- Формування різних способів словотворення і словозміни;
- Побудова пропозицій різних типів і складання розповідей за опорними і сюжетним картинками;
- Розвиток логічного мислення, уваги, пам'яті.

Завдання розташовуються з поступовим ускладненням мовного матеріалу і можуть змінюватись в залежності від віку та рівня розвитку дітей.

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

1. Розглянь малюнки, назви їх:

Коза, осел, собака ... - це СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ.

Розкажи, чому їх називають свійськими.

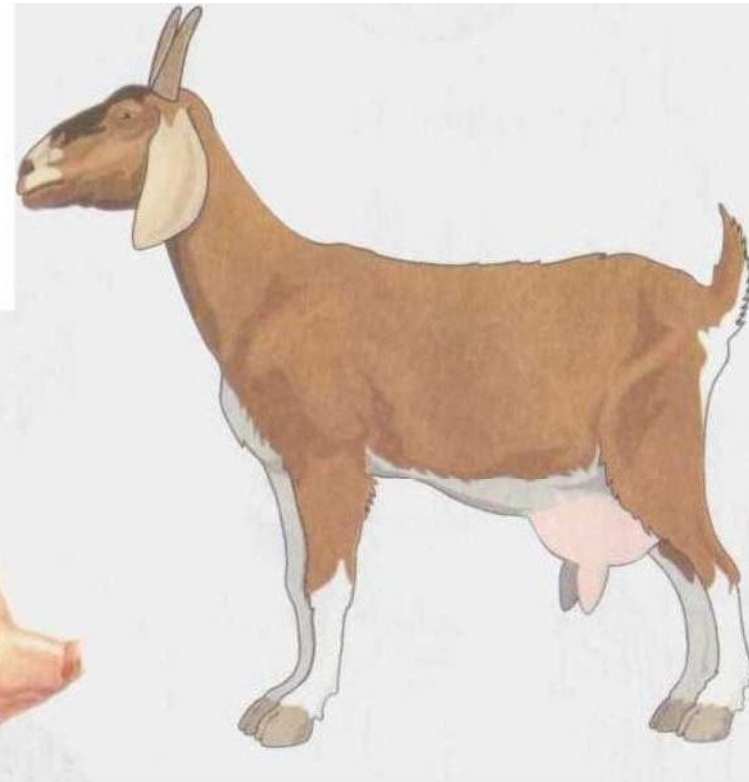
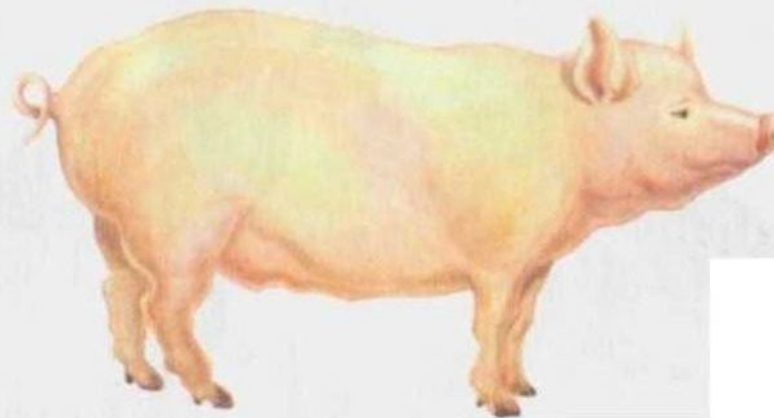
Згадай, чим харчуються свійські тварини.

Яку користь приносять свійські тварини?

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

2. Назви частини тіла свійських тварин

(Закріплення досвіду вживання форми родового відмінка з прийменником у: у кішки - голова, очі, вуха, ніс тощо, у кози - ..., у свині - ...):

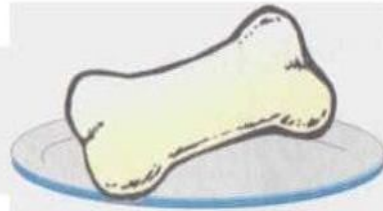

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

3. Розкажи, хто як їсть:

ЛАКАЄ

ГРИЗЕ

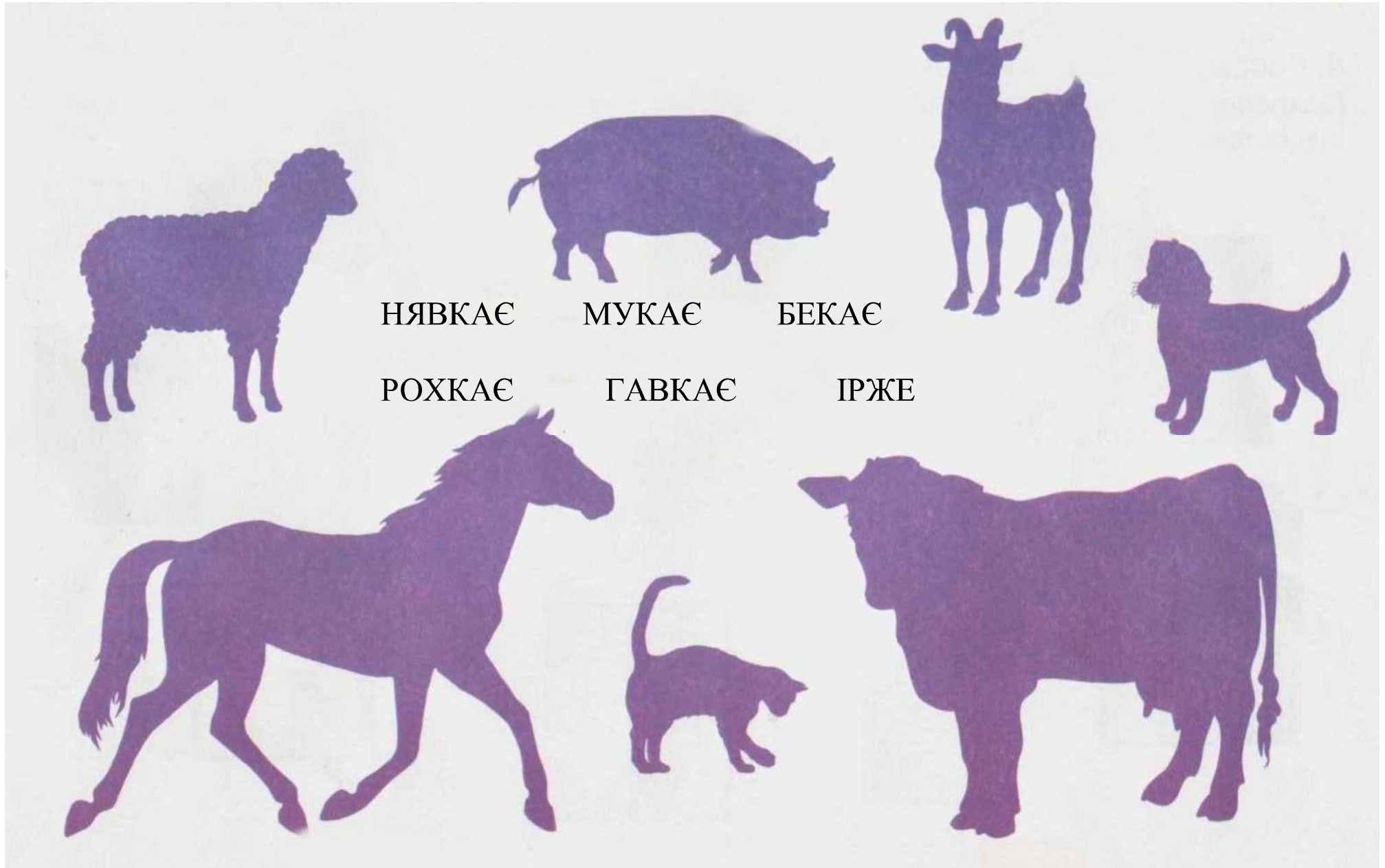

ЖУЄ

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

Розкажи, хто як голос подає:

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

4. Розкажи, хто де живе

(Закріплення форми місцевому відмінку іменників: теля живе в телятнику...)

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

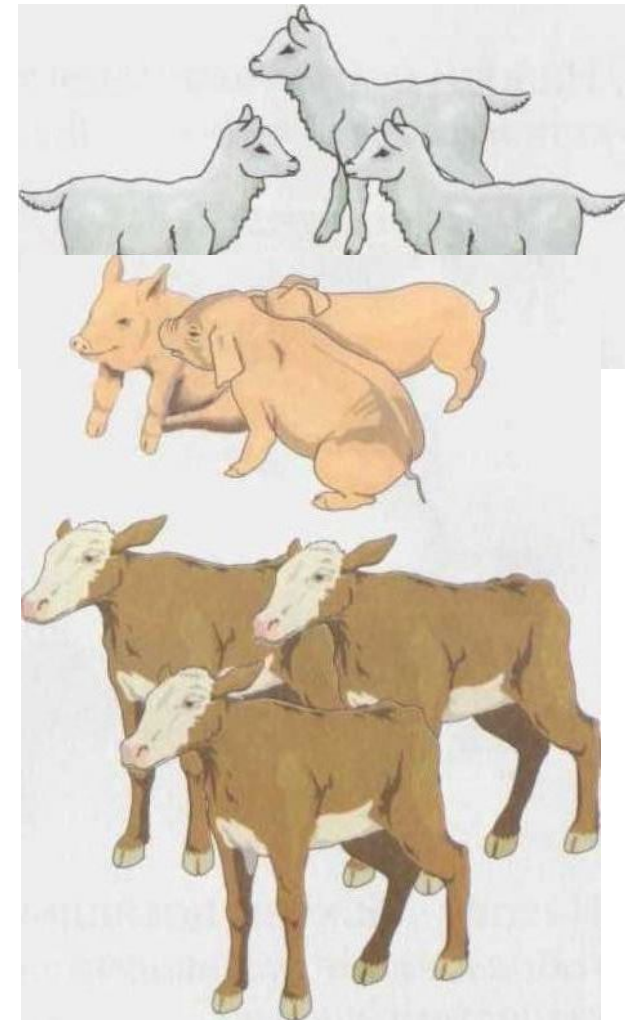
5. Назви сімейні пари тварин та їх дитинчат (у kota і кішки - кошеня, у барана та вівці - ягня і т.д.):
Назви лагідно свійських тварин (утворення зменшувально-пестливої форми іменників).

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

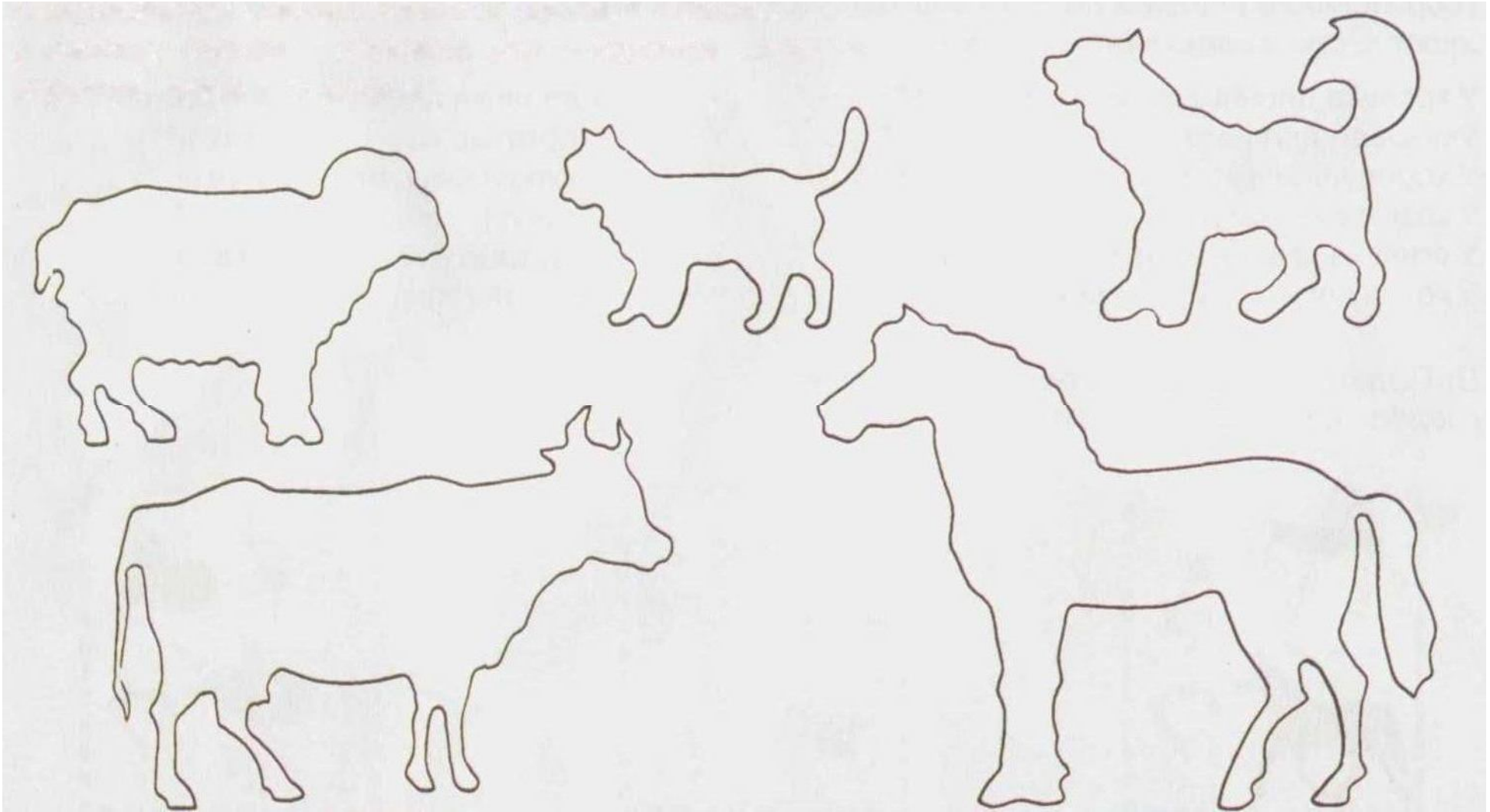
6. Назви дитинчат свійських тварин (утворення форми родового відмінка іменників: лошата - багато лошат, ягня - багато ягнят ...):

Підбери якомога більше слів, що відповідають на питання: *які?*

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

7. Назви: чия голова, чиє вухо, чий хвіст, чиї лапи (ноги) (утворення присвійних прикметників: у корови: голова - коров'яча, вухо - коров'яче, хвіст - коров'ячий, ноги - коров'ячі).

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

8. З'єднай два слова в одне

(утворення складних прикметників: у корови довгий хвіст - вона довгохвоста і т.д.):

У кролика довгі вуха - він (Який?) ... .

У коня довгі ноги - вона (яка?) ... .

У корів довгі хвости - вони (Які?) ... .

У кози довгі роги - вона (яка?) ... .

У ягняти тонкі ноги - він (Який?) ... .

У котів довгі вуса - вони (Які?) ....

У собаки довга шерсть - вона (яка?) ... .

У цуценя короткі лапи - він (Який?) ... .

У ката коротка шерсть - він (Який?) ... .

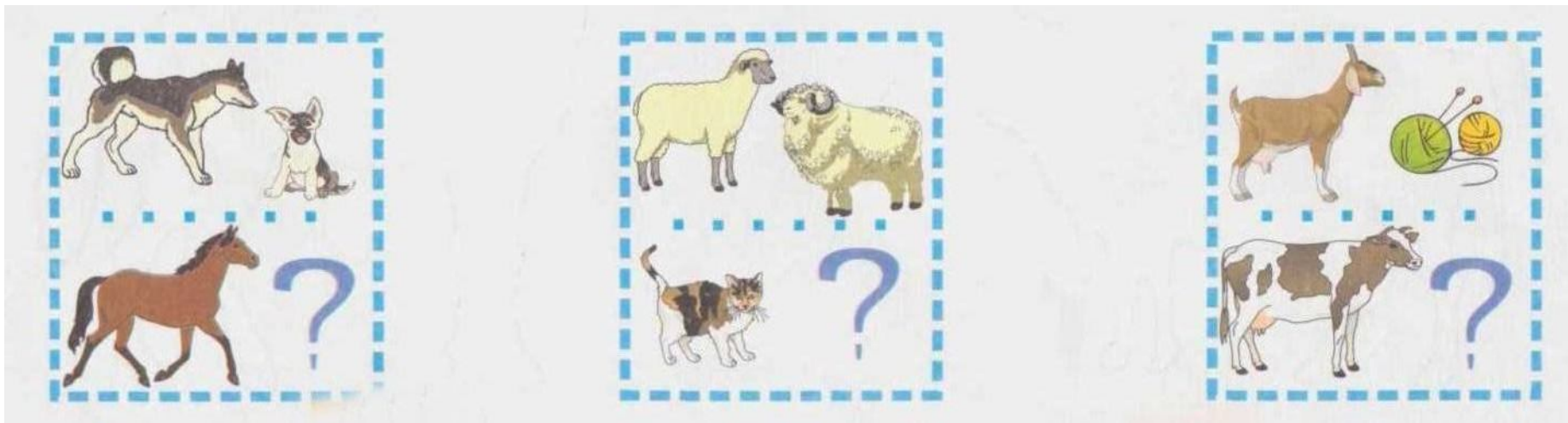
У бика гучний голос - він (Який?) ... .

У кошеняти гострі зуби - він (Який?) ... .

У кішки зіркі очі - вона (яка?) ... .

9. Подумай, якого малюнка не вистачає

(Підбір слів за аналогією):

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

10. Подумай, про кого можна сказати:

Гавкає, гризе, сторожить (хто?) ... .

Гавкають, гризуть, грають (хто?) ... .

Нявкає, хлеще, дряпається (хто?) ... .

Хрюкає, верещить, риє (хто?) ...) ... .

Ірже, скаче, брикатися (хто?) ... .

Бекає, буцається, пасеться (хто?) ... .

Мукає, жує, лежить (хто?) ... .

11. Склади речення за малюнками:

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

12. Склади оповідання про домашніх тварин за планом:

Як називається тварина?

Як називають членів сім'ї (тато, мама і дитинчата)?

Які частини тіла у тварини?

Чим вкрите все тіло?

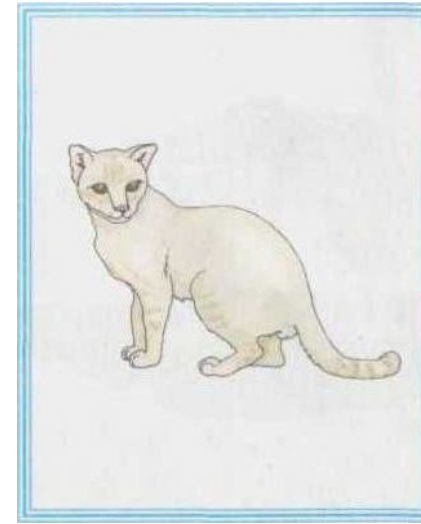
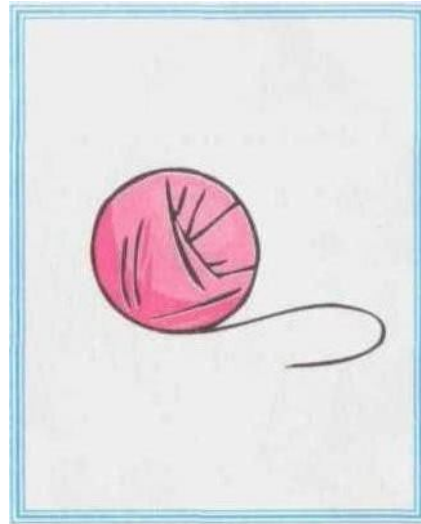
Де живе?

Чим живиться?

Як голос подає?

Яку користь приносить?

Придумай розповідь за допомогою малюнків:

ДИКІ ТВАРИНИ

1. Розглянь малюнки, назви їх

Лисиця, заєць, олень ... - це ДИКІ ТВАРИНИ.

Розкажи, чому їх називають дикими.

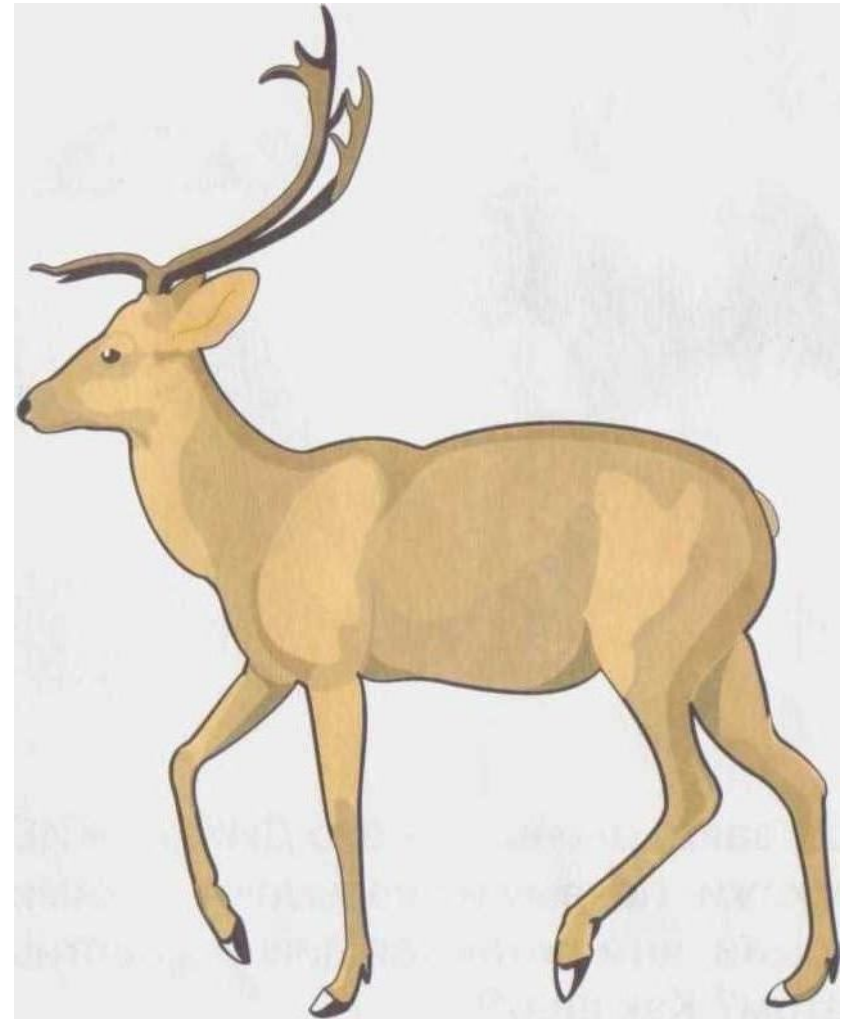
Згадай, чим харчуються дикі тварини взимку і влітку? Як їдять?

Яку користь приносять дикі тварини?

ДИКІ ТВАРИНИ

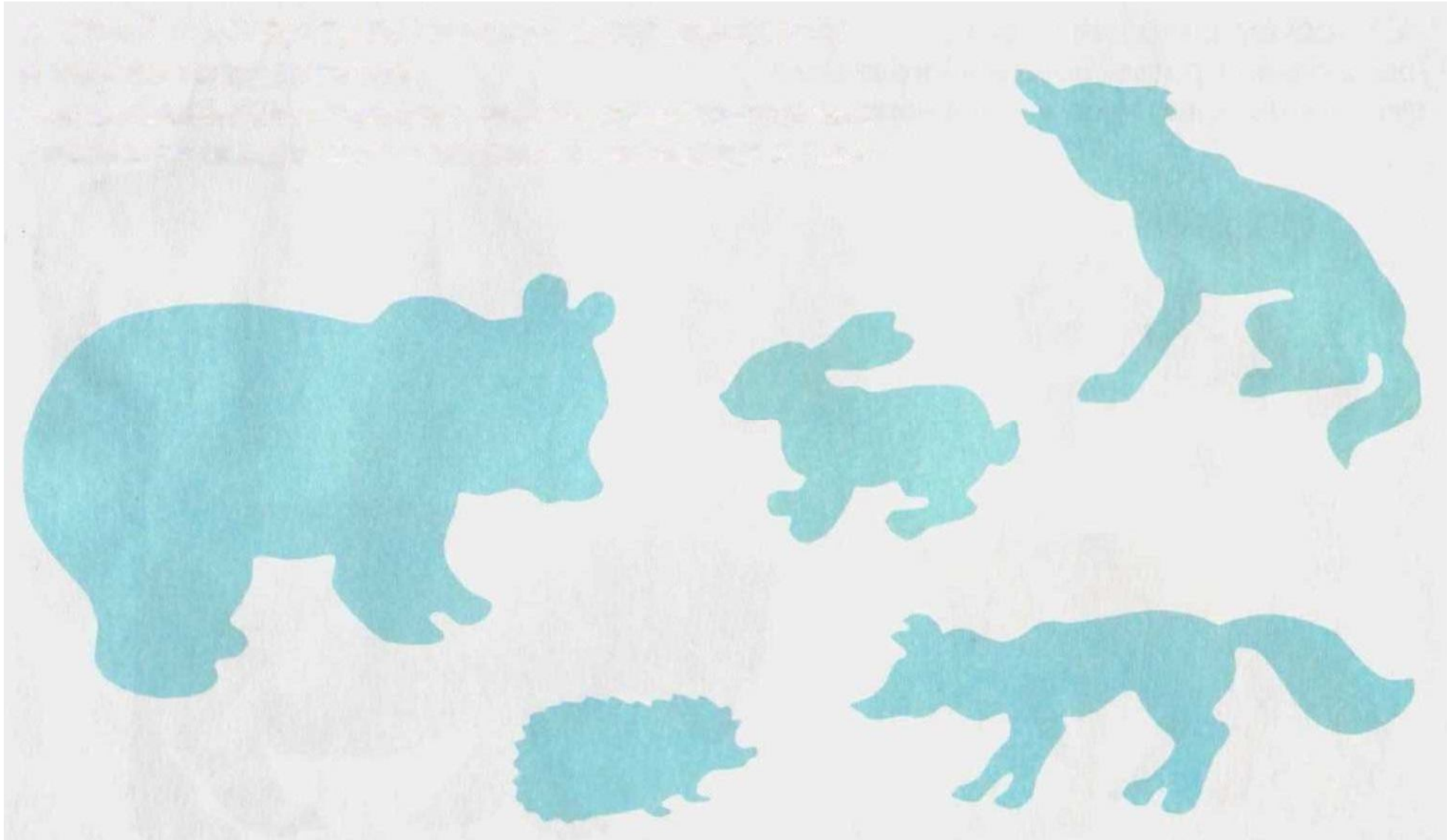
2. Назви частини тіла диких тварин (закріплення навички вживання форми родового відмінка з прийменником у: у білки - голова, очі, вуха, ніс і т.д., в оленя - ..., у їжака - ...):

ДИКІ ТВАРИНИ

3. Впізнай по силуету дитинчат диких тварин і назви їхніх батьків

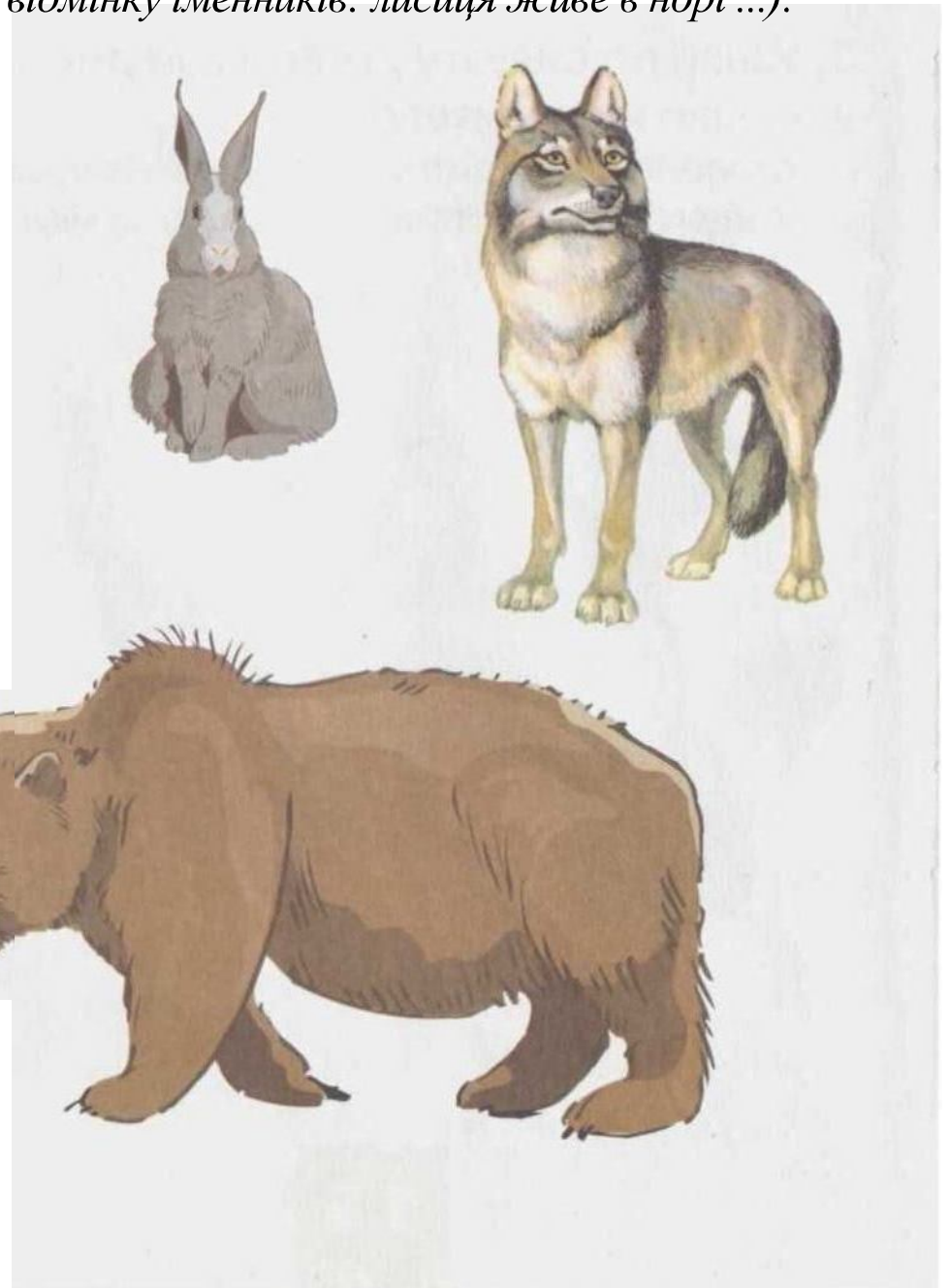
(Вживання родового відмінка іменників: у ведмежати батьки - ведмідь і ведмедиця тощо):

ДИКІ ТВАРИНИ

4. Розкажи, хто де живе (закріплення форми місцевому відмінку іменників: лисиця живе в норі ...):

ДИКІ ТВАРИНИ

5. Назви, яких тварин ти бачиш (утворення форми родового відмінку іменників у множині: зайці - я бачу зайців і т.д.):

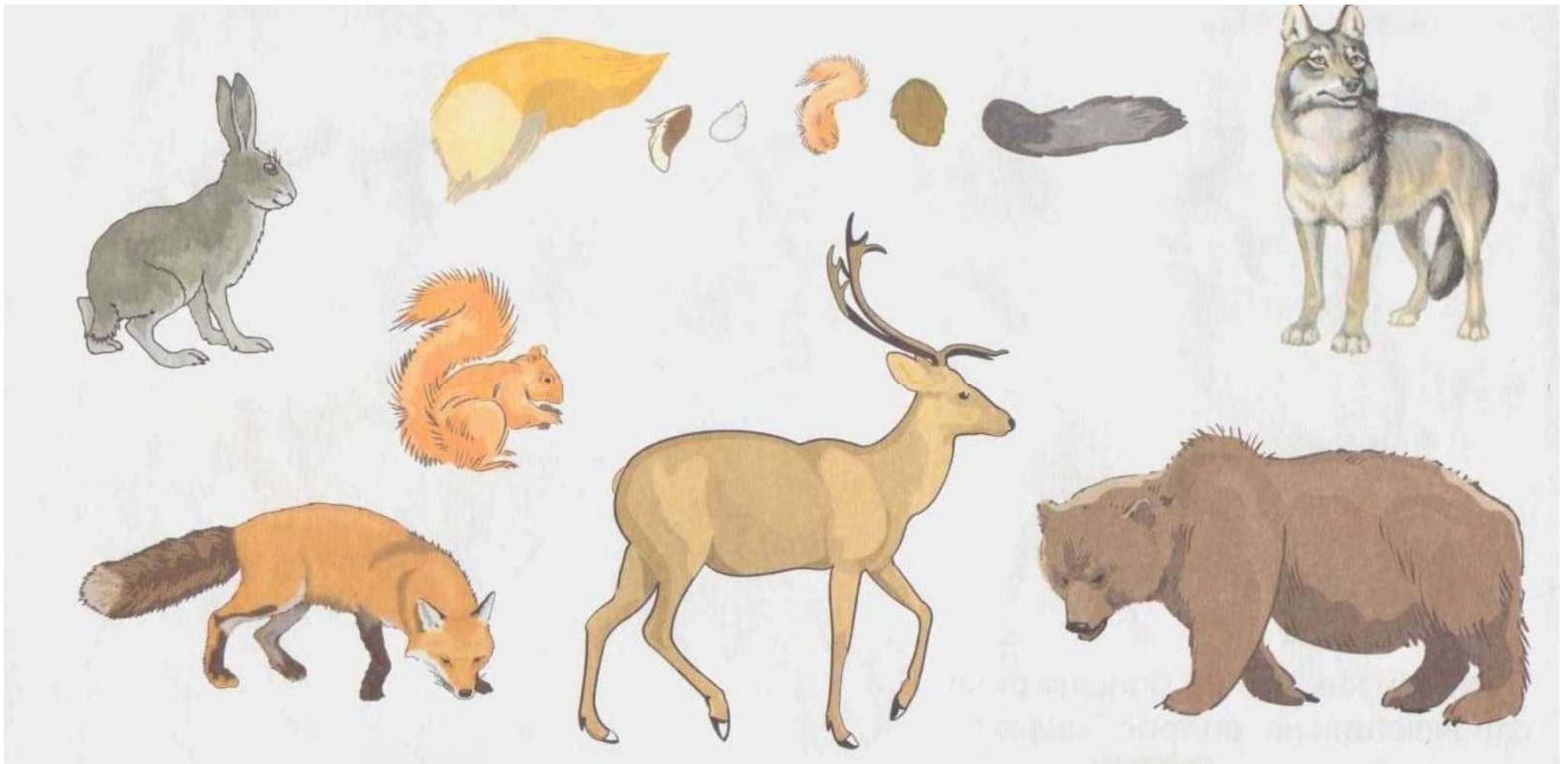
Підбери якомога більше слів, що відповідають на питання: які?

ДИКІ ТВАРИНИ

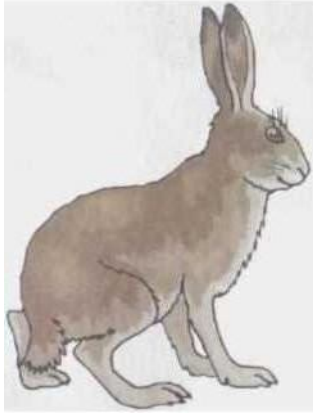
6. Назви, чий хвіст

(утворення присвійних прикметників: хвіст у ведмідя - ведмежий, у лисиці - лисячий і т.д.):

ДИКІ ТВАРИНИ

7. Підбери якомога більше слів, які відповідають на питання: що робить? що роблять?

8. Подумай, про кого можна так сказати:

стрибає (хто?) ...

реве (хто?) ...

нападає (хто?) ...

лякається (хто?) ...

крадеться (хто?) ...

кусається (хто?) ...

перевалюється (хто?) ...

жує (хто?) ...

клишоногий (хто?) ...

спить (хто?) ...

полює (хто?) ...

впадає (хто?) ...

ховається (хто?) ...

гризе (хто?) ...

виє (хто?) ...

замітає сліди (хто?) ...

скаче (хто?) ...

хитрує (хто?) ...

будує греблю (хто?) ...

пищить (хто?) ...

ДИКІ ТВАРИНИ

9. Склади речення за малюнками:

ДИКІ ТВАРИНИ

10. Відгадай загадку, обведи відгадку:

Жовта господиня
З лісу прийшла,
Кур порахувала
Та з собою взяла.

Сірувато, зубовато —
По полю рище,
Телят, ягнят шукає.

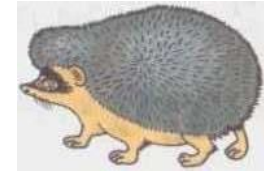

Не миша, не птиця
У лісі резвиться,
На деревах живе
І горішки гризе.

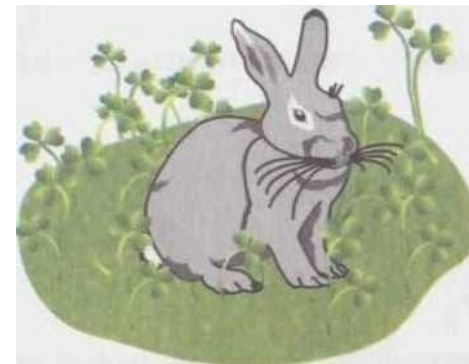
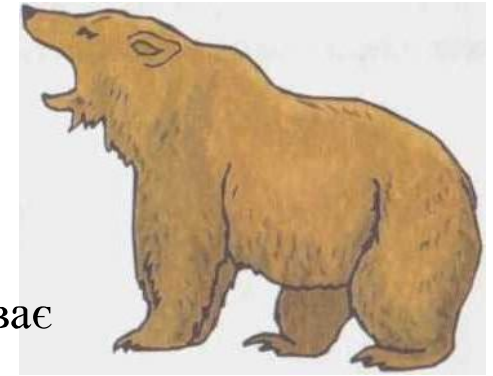

11. Придумай казку про те, як боягузливий
маленький зайчик став сильним і сміливим

Повзун повзе,
Ігли везе.

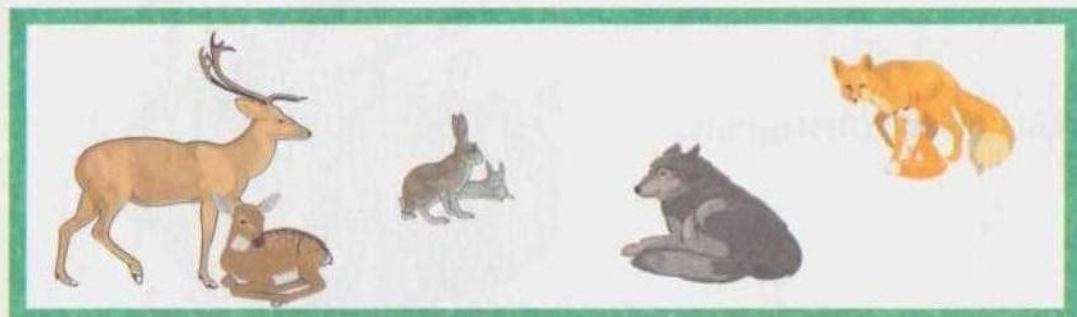
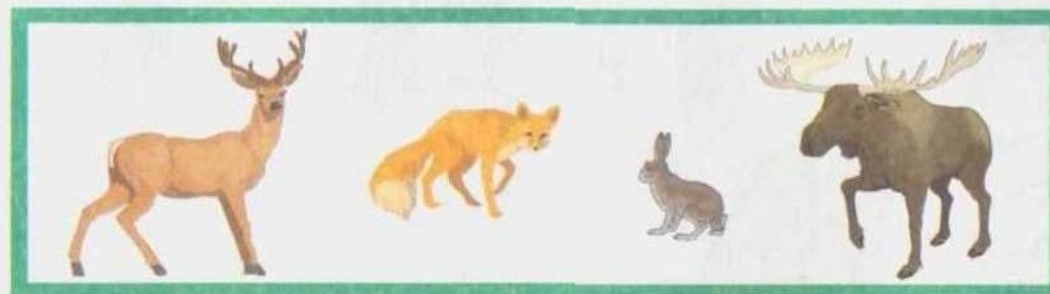

Літом гуляє,
Взимку відпочиває

ДИКІ ТВАРИНИ

12. Знайди зайву тварину у кожному ряду::

ТВАРИНИ СПЕКОТНИХ КРАЇН

1. Розглянь картинки, назви їх:

Жираф, зебра, кенгуру ... - це ТВАРИНИ СПЕКОТНИХ КРАЇН.

Розкажи, чому їх так називають.

Згадай, чим харчуються тварини.

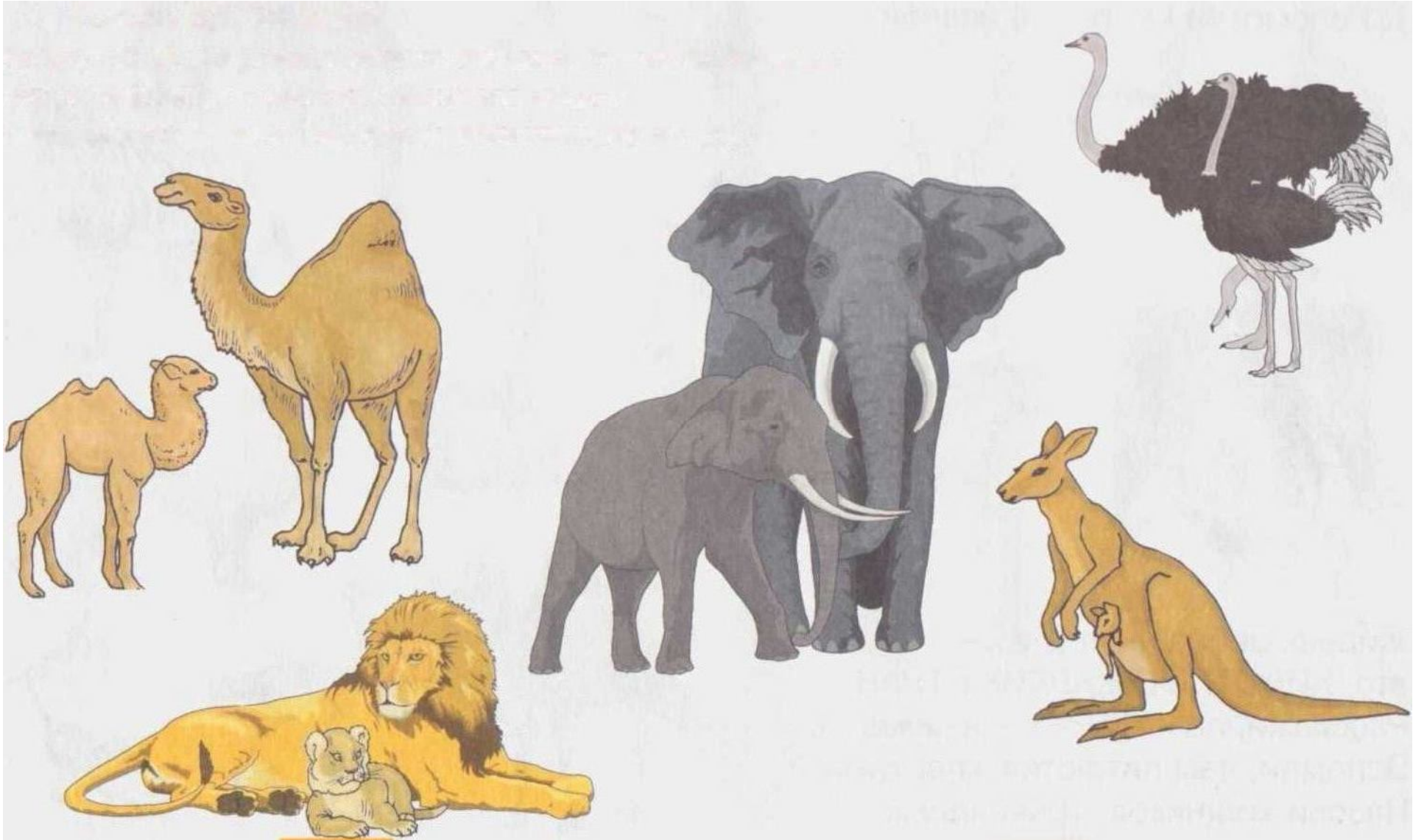
Назви хижаків, травоядних.

ТВАРИНИ СПЕКОТНИХ КРАЇН

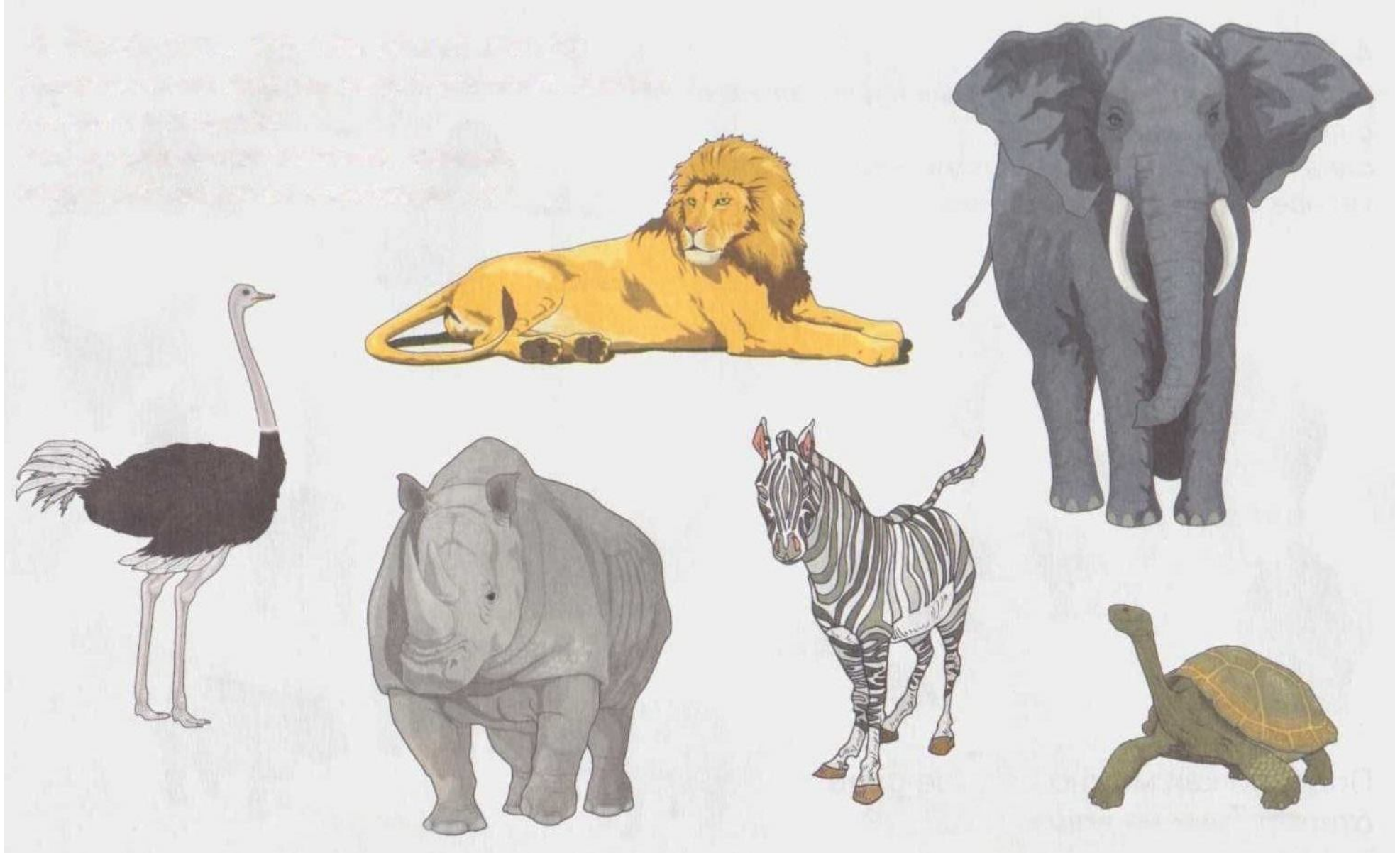
2. Назви дитинчат

(вживання родового відмінка іменників однини і множини: у верблюда - верблюденя, верблюденята і т.д.):

ТВАРИНИ СПЕКОТНИХ КРАЇН

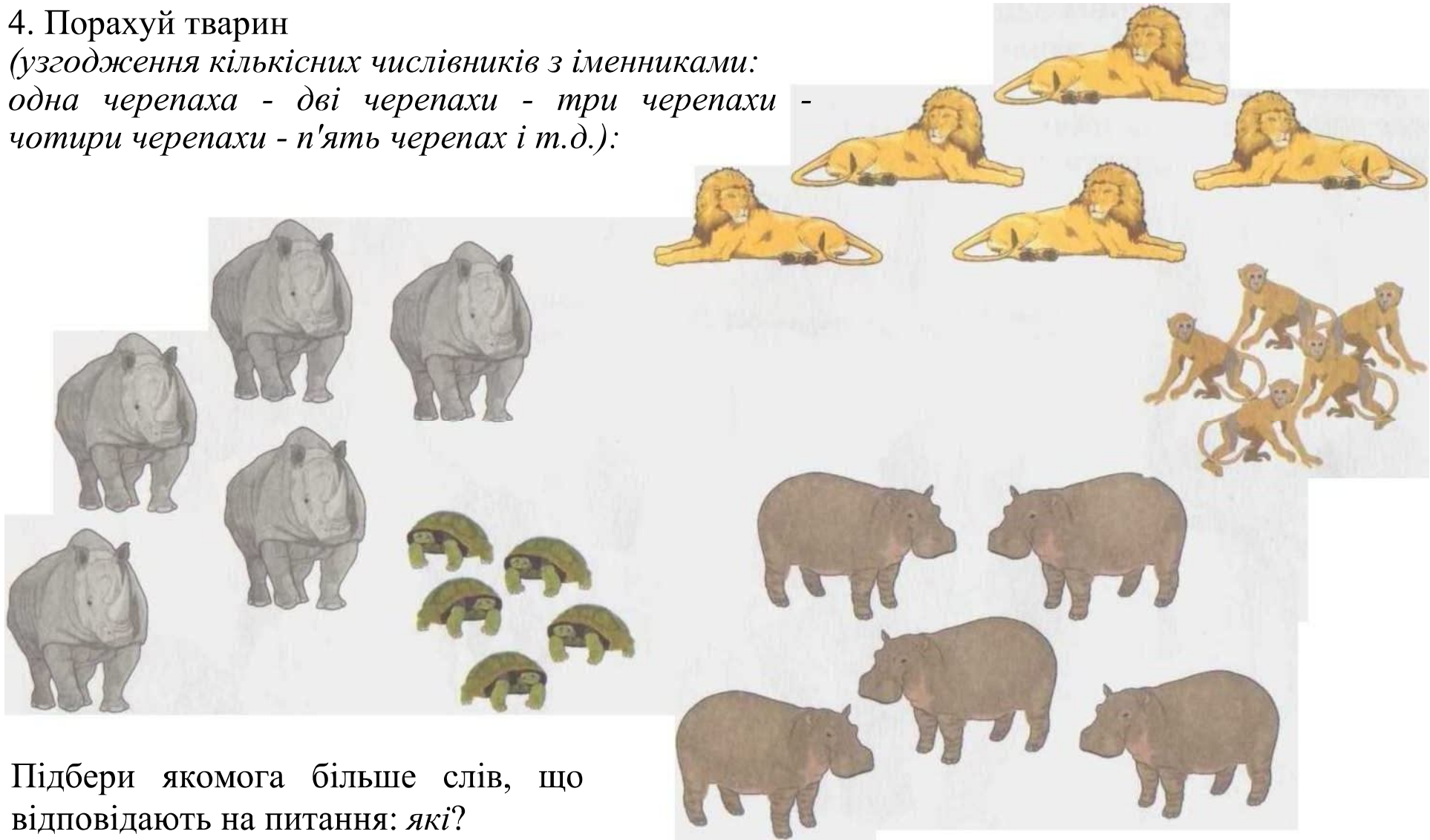
3. Розкажи, хто чим захищається (закріплення форми орудного відмінка іменників: лев захищається пазурами, зубами, зебра захищається копитами ...):

ТВАРИНИ СПЕКОТНИХ КРАЇН

4. Порахуй тварин

(узгодження кількісних числівників з іменниками:
одна черепаха - дві черепахи - три черепахи -
чотири черепахи - п'ять черепах і т.д.):

Підбери якомога більше слів, що
відповідають на питання: які?

ТВАРИНИ СПЕКОТНИХ КРАЇН

5. З'єднай два слова в одне

(утворення складних прикметників: у тигра довгий хвіст - він довгохвостий і т.д.):

У слона великі вуха - він (Який?) ....

у мавпи чотири руки - вона (яка?) ... .

У жирафи довгі ноги - він (який?) ....

у крокодила короткі лапи - він (який?) ... .

У тигра довгі хвости - вони (які?) ... .

у слона короткий хвіст - він (який?) ... .

У жирафи довга шия - він (який?) ... .

у лева гучний голос - він (який?) ... .

У зебри тонкі ноги - вона (яка?) ... .

у крокодила гострі зуби - він (який?) ... .

У верблюдів два горби - вони (Які?) ... .

у тигра зіркі очі - він (який?) ... .

6. Підбери якомога більше слів, які відповідають на питання: *що робить?*

ТВАРИНИ СПЕКОТНИХ КРАЇН

7. Подумай, про кого можна так сказати:

Плямистий, довгошій, високий (хто?) ... .

Довгий, зелений, острозубий (хто?) ... .

Витривалий, двогорбий, домашній (хто?) ....

Довгохвоста, спритна, чотирирука (хто?) ... .

Крупний, хижий, смугастий (хто?) ....

Ляга, жує, скаче (хто?) ....

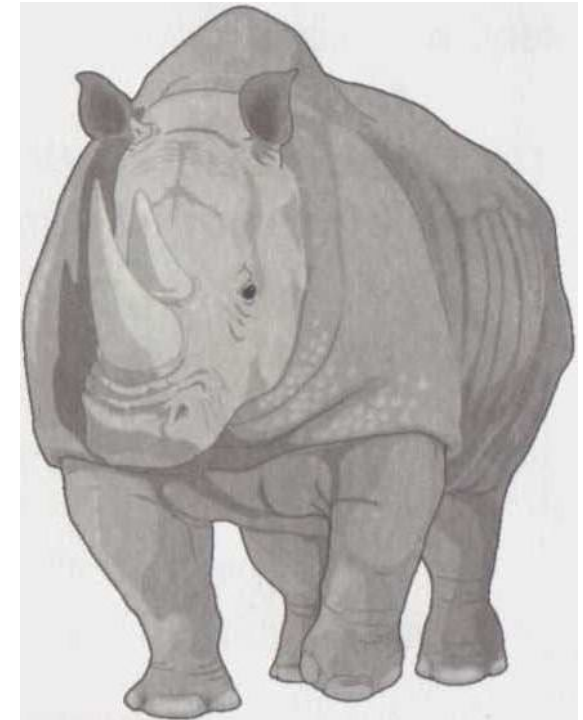
Повзає, плаває, полює (хто?) ....

Сурмить, ходить, поливає (хто?) ....

Кричить, стрибає по деревах (хто?) ....

8. Порівняй носорога і лева

*(Закріплення досвіду складання речень
зі значенням протиставлення):*

ТВАРИНИ СПЕКОТНИХ КРАЇН

9. Подумай, що не так:

Смугасті зебри спритно лазять по ліанах.

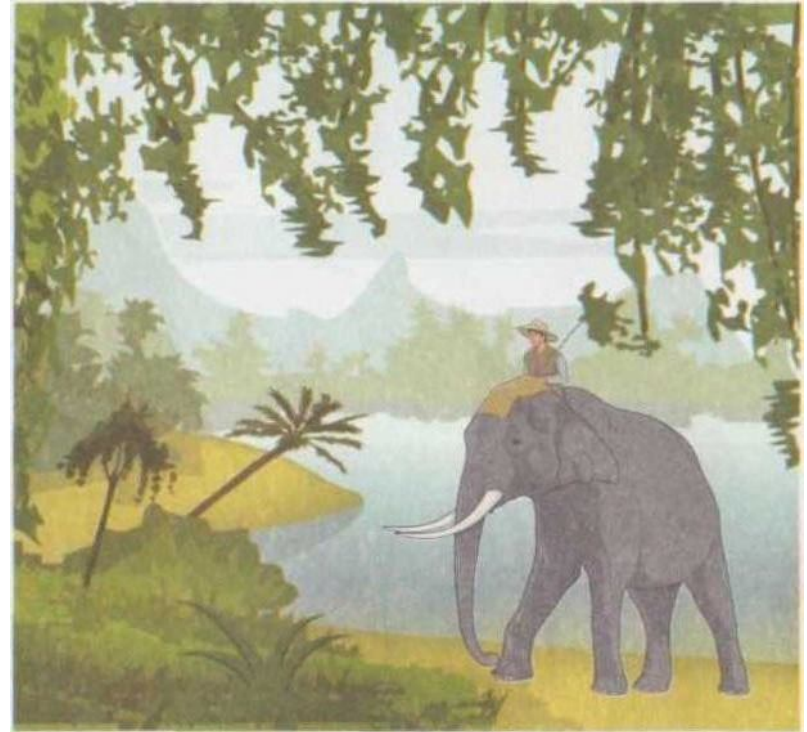
Полохливий жираф ховає голову в пісок.

Страус злетів високо в небо.

Крокодил харчується соковитою травою.

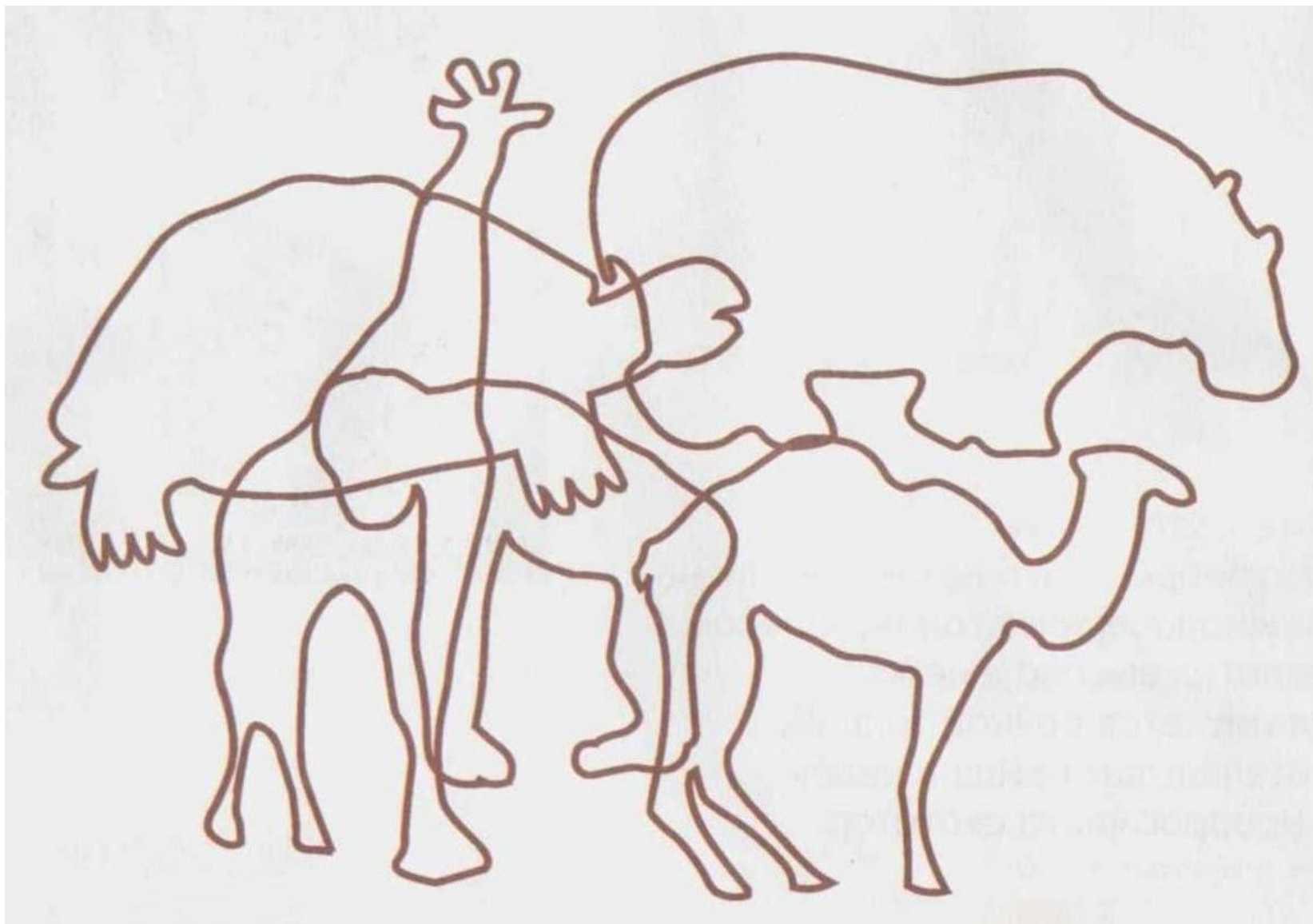
Кенгуру відкладає яйця в пісок.

Хижий носоріг часто полює.

ТВАРИНИ СПЕКОТНИХ КРАЇН

10. Назви тварин по контурах:

ТВАРИНИ ПІВНОЧІ

1. Розглянь картинки, назви їх:

Писець, тюлень, морж, лемінг ... - це ТВАРИНИ ПІВНОЧІ.

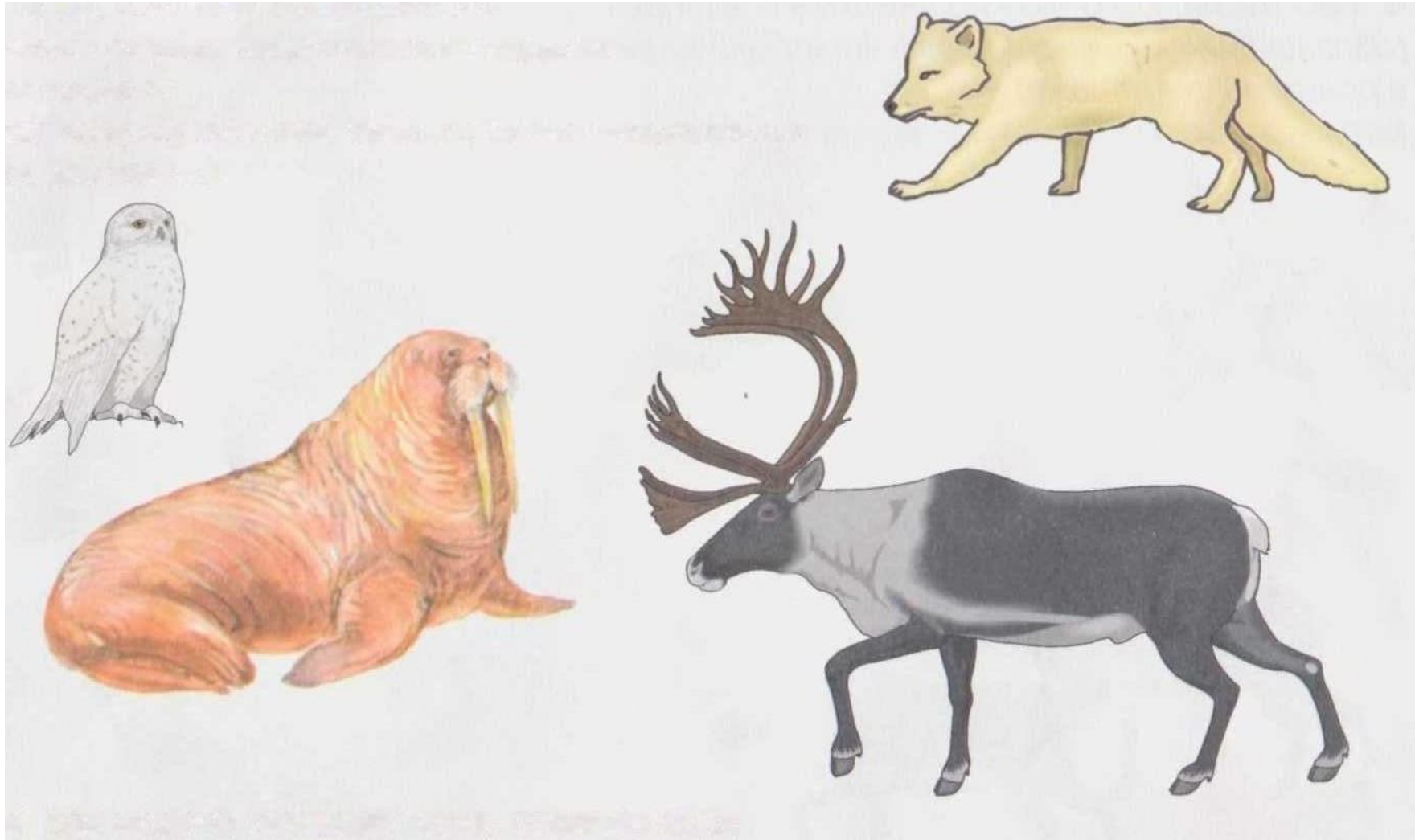
Розкажи, чому їх так називають.

Розкажи, чим тварини півночі відрізняються від інших тварин.

ТВАРИНИ ПІВНОЧІ

2. Розкажи, хто чим захищається (закріплення форми орудного відмінка іменників: *писець захищається пазурами, зубами, олень захищається копитами, рогами ...*):
Підбери якомога більше слів, що відповідають на питання: *який? яка?*

ТВАРИНИ ПІВНОЧІ

3. Розкажи, кого можна побачити в зоопарку (утворення множини іменників у родовому відмінку: морж - багато моржів, тюлень - багато тюленів і т.д.):

ТВАРИНИ ПІВНОЧІ

4. Назви, що чиє

(утворення присвійних прикметників: у тюленя ласти (чий) - тюленьчі і т.д.):

У оленя роги (чий) -? ....

У вовка вухо (чиє?) - ....

У вовка голова (чия?) - ....

У писця лапи (чий?) - ... .

У ведмідя хвіст (чий?) - ... .

У ведмідя тулуб (чиє?) - ... .

У писця шерсть (чия?) - ... .

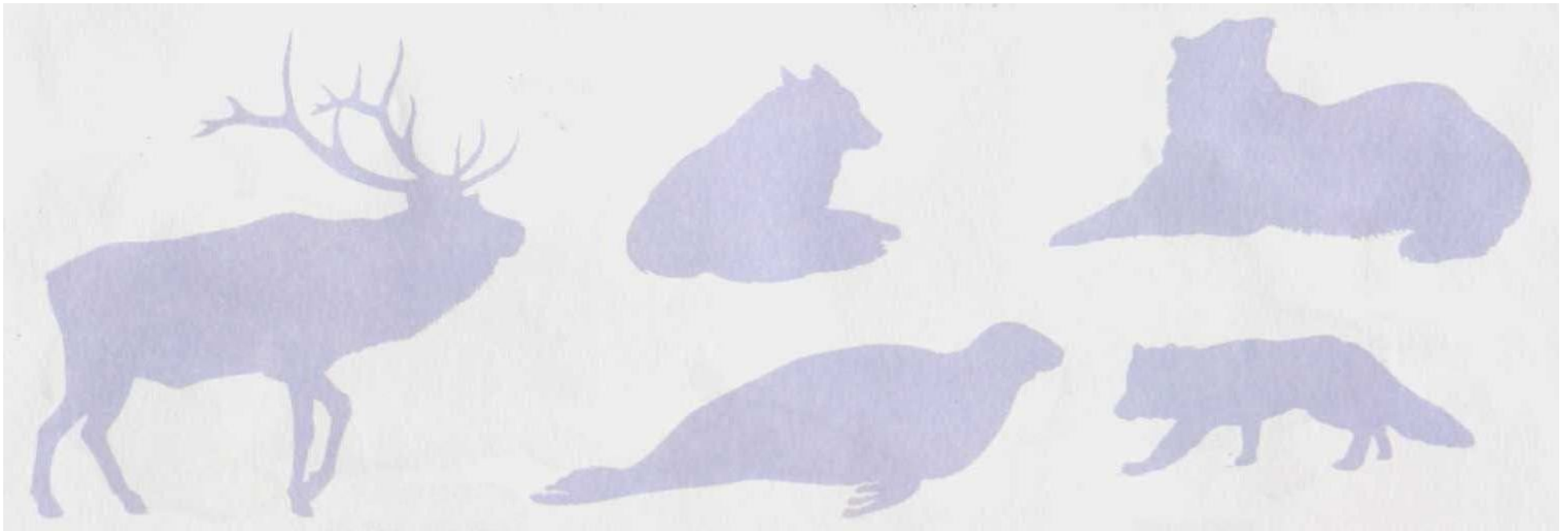
У тюленя ласти (чий?) - ... .

У оленя копито (чиє?) - ... .

У оленя ніс (чий?) - ... .

У тюленя вуса (чий?) - ... .

у вовка спина (чия?) - ...

ТВАРИНИ ПІВНОЧІ

5. Подумай, про кого можна так сказати:

Плямистий, ластиногі, вусатий (хто?) ... .

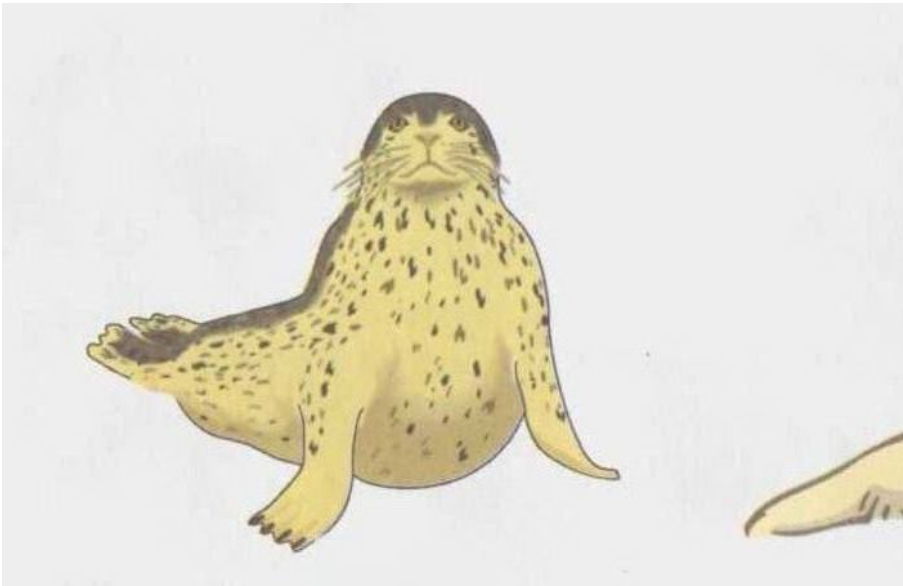
Рогатий, витривалий, домашній (хто?) ... .

Пухнастий, моторний, довгохвостий (хто?).

Великий, білий, острозубий (хто?) ... .

Крупний, хижий, сірий (хто?) ....

Біла, хижа, бистрокрилая (хто?) ....

6. Склади речення про тварин:

Буцається, жує, скаче (хто?) ... . Повзає, плаває, пірнає (хто?)

Реве, ходить, полює (хто?) .... Виє, полює, нападає (хто?) ....

Літає, клює, ухає (хто?) ....

ТВАРИНИ ПІВНОЧІ

7. Назви тварин, які заховалися за сніжною горою:

ТВАРИНИ ПІВНОЧІ

8. Порівняй полярну сову і білого ведмідя (закріплення навичок вживання речень з значенням протиставленнями. Полярна сова - птах, а білий ведмідь - звір; У сови тіло вкрите пір'ям, а у ведмідя – шерстю тощо):

ТВАРИНИ ПІВНОЧІ

9. Розкажи про те, як олень допомагає людям, що живуть на Півночі::

ТВАРИНИ ПІВНОЧІ

10. Знайди зайву тварину в кожному ряду:

